

TRYGGHETSPLAN YDRE KOMMUNS FÖRSKOLOR

2021

Förskolan

Innehåll

Till dig som barn	3
Till dig som vårdnadshavare	3
Trygghetsplan Ydre kommuns förskolor	4
Bakgrund	4
Likabehandling	4
Lagarna	4
Läroplan för förskolan	5
De fyra stegen	7
Delaktighet	8
Främjande arbete	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Förebyggande arbete	10
Stöd för kartläggning av kränkande behandling	11
Stöd för kartläggning och analys av diskrimineringsgrunderna	12
Diskriminering på grund av: Kön	12
Diskriminering på grund av: Könsoverskridande identitet eller könsuttryck	12
Diskriminering på grund av: Religion eller annan trosuppfattning	13
Diskriminering på grund av: Etnisk tillhörighet	14
Diskriminering på grund av: Sexuell läggning	14
Diskriminering på grund av: Ålder	15
Diskriminering på grund av: Funktionsnedsättning	15
Diskriminering på grund av: trakasserier och/eller sexuella trakasserier	16
Repressalier	16
Checklista för akuta situationer gällande kränkning/mobbning	17

Förskolan

Till dig som barn

På förskolorna i Ydre kommun jobbar vi utifrån att alla barn ska kunna känna sig välkomna, trygga och glada tillsammans med personalen och varandra. Det är nödvändigt för att du ska känna att vår verksamhet är till för dig.

Om någon behandlar dig illa är det därför viktigt och bra att du berättar det för en vuxen.

Till dig som vårdnadshavare

Det är också viktigt att du som vårdnadshavare kan känna dig trygg och välkommen i vår verksamhet och har ett förtroende för att vi gör det bästa vi kan för ditt barn. Om du misstänker att ditt eller någon annans barn utsätts för kränkande behandling, prata med någon av pedagogerna eller förskolans chef.

Om du misstänker att ditt barn utsätter andra för kränkande behandling råder vi dig att prata med ditt barn och förklara att det är allvarligt och inte acceptabelt.

Vi vill erbjuda dig som vårdnadshavare möjlighet till delaktighet i arbetet med diskriminering och kränkande behandling genom att

- du tar del av Trygghetsplanen
- du tar kontakt med personalen så fort någon fråga uppstår
- du besvarar Enkät till vårdnadshavare.

Förskolan

Trygghetsplan Ydre kommuns förskolor

Bakgrund

I april 2006 trädde lagen mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever i kraft. Då fick förskolor och skolor en skärpt skyldighet att arbeta aktivt för att förebygga diskriminering och kränkningar av barn och elever.

I januari 2009 ändrades bestämmelserna. Då hade förskolan skyldighet att upprätta en plan mot likabehandling enligt diskrimineringslagen (2008:567) och en mot kränkande behandling enligt skollagen (2010:800).

1/1 2017 trädde en förändring i diskrimineringslagen i kraft. Den innebär att kravet på en likabehandlingsplan är slopat, men förskolan har skyldighet att arbeta med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter inom diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Det måste också finnas riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. Arbetet ska genomföras inom ett övergripande ramverk och dokumenteras skriftligt.

Likabehandling

Likabehandling i förskolan innebär att alla oberoende av egna förutsättningar ska ges samma möjligheter och rättigheter. Därför har vi inom förskolan som målsättning att skapa en samvaro som är fri från diskriminering och kränkande behandling så långt det bara går. På våra förskolor ska alla kunna känna sig välkomna och ha förutsättningar att utveckla sina förmågor och bredda sina erfarenheter i mötet med vuxna, miljö och andra barn. Till grund för vårt arbete ligger Skollagen och Diskrimineringslagen (mer om dessa nedan) samt Förskolans läroplan (Lpfö 18) och FN:s barnkonvention.

Lagarna

Skollagen och Diskrimineringslagen är de lagar som styr arbetet med likabehandling. Enligt Skollagen 2010:800 kap. 6 framgår att förskolan är skyldig att upprätta en plan mot kränkande behandling. I planen ska framgå vilka åtgärder som behöver vidtas för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barnen. Det ska också framgå vilka åtgärder som ska genomföras under det pågående året och det ska i nästa års plan redogöras för vad som gjordes året innan.

Diskrimineringslagen 2008:567 har till uppgift att motverka diskriminering samt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

I Ydre redogör vi för planen mot kränkande behandling samt arbetet med diskriminering i ett sammanslaget dokument som vi kallar för Trygghetsplan.

Mer om lagarna går att läsa på <http://www.do.se/lag-och-ratt/diskrimineringslagen/>

http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800

Förskolan

Läroplan för förskolan

Förskolan har – utöver skollagen och diskrimineringslagen – också sin läroplan att följa. Lpfö 18 är den senaste versionen av förskolans läroplan. I den framgår följande:

GRUNDLÄGGANDE VÄRDEN

”Förskolan ingår i skolväsendet och vilar på demokratins grund. Av skollagen (2010:800) framgår att utbildningen i förskolan syftar till att barn ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.”

Ur LPFÖ 18, s.5

2.1 NORMER OCH VÄRDEN

”Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att efterhand omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling i olika sammanhang.

Mål

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande,
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,
- förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,
- respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna, och
- ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling och att aktivt delta i samhället.

Riktlinjer

Förskollärare ska ansvara för att

- barnen får sina behov respekterade och tillgodosedda och får uppleva sitt eget värde,
- tillämpa ett demokratiskt arbetssätt där barnen aktivt deltar,
- aktivt inkludera ett jämställdhetsperspektiv så att alla barn får likvärdiga möjligheter till utvidgade perspektiv och val oavsett könstillhörighet, och
- utveckla normer och förhållningssätt för arbetet och samvaron i barngruppen.

Förskolan

Arbetslaget ska

- visa respekt för individen och medverka till att det skapas ett demokratiskt klimat, där barnen får möjlighet att känna samhörighet och utveckla ansvar och solidaritet,
- samverka i arbetet med aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling,
- medvetet och aktivt arbeta med jämställdhet,
- stimulera barnens samspel samt hjälpa och stödja dem att bearbeta konflikter, reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra,
- uppmärksamma och problematisera etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,
- uppmärksamma barnen på att människor kan ha olika värderingar som styr deras uppfattningar och handlingar och samtidigt förankra de grundläggandena värdena, och
- samarbeta med vårdnadshavare, samt diskutera regler och förhållningssätt i förskolan med vårdnadshavare, för att främja barnets utveckling till en ansvarskännande människa och samhällsmedlem.”

Ur Lpfö 18, s.12-13

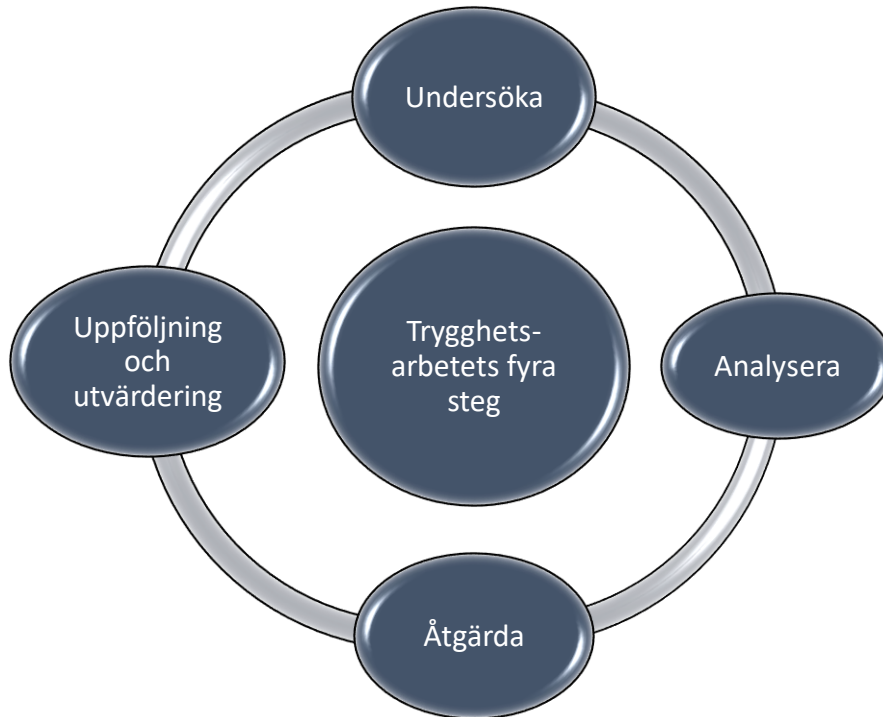
Här hittar du Läroplan för förskolan:

<https://www.skolverket.se/publikationer?id=4001>

Förskolan

De fyra stegen

För att göra arbetet med planen systematiskt går vi varje år igenom den utifrån de fyra stegen Undersöka, analysera, åtgärda samt uppföljning och utvärdering.

Steg ↓	Vad ↓	Vad ↓	Vad ↓
Undersöka →	Kartläggning genom trygghetsvandring	Barnenkät	Vårdnadshavarenkät
Analysera →	Vilka riskområden såg vi och barnen?	Vad upplever barnen som riskfaktorer?	Vilka riskfaktorer ser vi?
Åtgärda →	Hur eliminerar vi riskområdena?	Hur förändrar vi det de upplever?	Hur bemöter vi deras synpunkter?
Uppföljning och utvärdering →	Vad uppnådde vi med arbetet? Vad beror det på? Hur blir vi ännu bättre?	Vilka anpassningar har vi gjort? Fungerar de? Hur blir vi ännu bättre?	På vilket sätt har vi bemött synpunkter från vh? Hur blir vi ännu bättre?

Förskolan

- * Undersöka – här ser vi om vi hittar några riskområden och riskfaktorer för kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier.
- * Analysera – här tittar vi på vad vi sett i undersökningens del och vad det kan bero på.
- * Åtgärda – här bestämmer vi vad som ska göras utifrån analysdelen.
- * Uppföljning och utvärdering – här tittar vi på om vi gjort de åtgärder som vi bestämt, hur de gjorts och hur vi ska arbeta vidare.

Planen ska hållas levande, vilket den görs då den går igenom på en RUT i månaden. Detta för att se att vi arbetar enligt det vi bestämt. Arbetet redovisas i dokumentet som ligger i mappen SKA till förskolechef.

Delaktighet

Barn, vårdnadshavare och personal ska alla ges möjlighet till delaktighet i detta arbete. Personalen genom att alla har ansvar för att genomföra arbetet och delta i årlig revidering av planen, barnen genom att de deltar i trygghetsvandring, besvarar barnenkäten som vi gör en gång om året och genom våra vardagliga samtal. Vårdnadshavarna görs delaktiga genom att de får planen mailad hem till sig när de börjar på förskolan samt att den finns tillgänglig på hemsidan, genom att de ges möjlighet att besvara en årlig enkät och genom att vi samtalar med dem om vårt arbete under inskolningen, på möten för vårdnadshavarna samt barnsamtalen vi genomför en gång om året.

Förskolan

Främjande arbete

Syftet med det främjande arbetet är att på varje avdelning skapa ett klimat där vi månar om varandra, respekterar varandras åsikter och bemöter varandra med öppenhet och vänlighet. Målet är att alla ska kunna känna sig trygga och lika mycket värda. Det främjande arbetet är ständigt pågående och alltid dynamiskt utifrån den barngrupp vi har just nu.

	Uppföljning	Observation och planering		Utvärdering	Analys		
	Förbättrings- område utifrån föregående termins arbete	Dagsläge – Vad fungerar och varför? Vilka problem finns?	Hur åtgärdar vi de problem vi ser?	Vad har vi gjort utifrån planerad åtgärd?	Varför blev det som det blev?	Hur/Vad kan vi göra annorlunda?	Vad behöver vi för att gå vidare?
Kränkande behandling							
Kön							
Sexuell läggning							
Könsöverskridande identitet eller uttryck							
Ålder							
Religion eller annan trosuppfattning							
Funktionsnedsättning							
Etnisk tillhörighet							

Förskolan

Förebyggande arbete

Syftet med förebyggande arbete är att eliminera risker för kränkande behandling, diskriminering och trakasserier. Detta är också ett arbete som pågår hela tiden.

Vi ser över miljö, klimat, vuxnas och barns förutsättningar genom en trygghetsvandring i början på varje termin. Vidare så ligger barnenkät, enkät till vårdnadshavare och dagliga samtal med barnen till grund för vårt förebyggande arbete. På så sätt görs både barn och vårdnadshavare delaktiga.

	Uppföljning	Observation och planering		Utvärdering	Analys		
	Förbättrings- område utifrån föregående termins arbete	Dagsläge – Vad fungerar och varför? Vilka problem finns?	Hur åtgärder vi de problem vi ser?	Vad har vi gjort utifrån planerad åtgärd?	Varför blev det som det blev?	Hur/Vad kan vi göra annorlunda?	Vad behöver vi för att gå vidare?
Kränkande behandling							
Kön							
Sexuell läggning							
Könsöverskridande identitet eller uttryck							
Ålder							
Religion eller annan trosuppfattning							
Funktionsnedsättning							
Etnisk tillhörighet							

Förskolan

Stöd för kartläggning av kränkande behandling

- a. Hur tar vi reda på om kränkningar sker i vår verksamhet?
- b. Hur arbetar vi för att minska kränkningar?
- c. Hur gör vi när vi får signaler om att en kollega kränkt ett barn?
- d. Arbetar vi kontinuerligt med självvärdering och reflekterar regelbundet över vårt förhållningssätt gentemot olika barn?
- e. Vilka forum finns för oss att diskutera frågor om kränkande behandling på förskolan?
- f. Hur arbetar vi för att förskolan ska vara en trygg plats för alla barn?
- g. Hur hanterar vi barn med respekt i vår verksamhet? Finns det situationer där vi kan utveckla detta?
- h. Hur arbetar vi för att bygga upp en gemenskap i barngruppen?
- i. Tar vi barns tankar, känslor och upplevelser på allvar? Hur?
- j. Hur hanterar vi känslor? Är vissa känslor mer accepterade? Tillåts barn uttrycka mer svåra känslor som frustration och ilska? Hur stödjer vi barnen i att förstå känslor?
- k. Hur arbetar vi för att stärka varje barns självkänsla och självförtroende?
- l. Hur uppmärksammar vi barnens olika lekmönster och hierarkin i barngruppen?

Förskolan

Stöd för kartläggning och analys av diskrimineringsgrunderna

Diskriminering på grund av: Kön

Definition: Lagen definierar kön som att någon är kvinna eller man. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som planerar att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet.

Undersök eventuella risker för diskriminering utifrån kön eller hinder mot likabehandling kopplade till kön. Reflektera utifrån såväl fysisk, social som pedagogisk miljö. Ni kan till exempel utgå ifrån följande frågeställningar.

- ✓ Hur kan barn i verksamheten bli illa behandlade på sätt som har samband med kön? Av vem kan de bli illa behandlad? Tänk på både personal och barn. På vilka platser/i vilka situationer kan trakasserier förekomma?
- ✓ Händer det att barn får olika bemötande utifrån kön? Om ja: Exemplifiera. Vad kan det finnas för risker med det? Får flickor och pojkar lika mycket uppmärksamhet och bekräftelse i verksamheten? Om nej: Ge exempel. Får barn uppmuntran och bekräftelse utifrån förväntningar på hur flickor och pojkar ska vara eller bete sig? Exemplifiera. Vad kan det finnas för risker med det?
- ✓ Hur framställs kvinnor och män, flickor och pojkar i undervisningsmaterial, sagor etc.? Finns det risk för att det män/ pojkar gör anses viktigt (norm) medan det kvinnor/flickor gör blir osynligt? Exemplifiera.
- ✓ Används ett konsekvent genusperspektiv (att alltid ifrågasätta eller problematisera förutfattade meningar kring kvinnor och män, flickor och pojkar) i verksamhetsplaneringen? Om inte: Ge några exempel på var det brister.
- ✓ Har personalen tillräcklig kunskap för att kunna arbeta med dessa frågor på ett bra sätt?

Diskriminering på grund av: Könsoverskridande identitet eller könsuttryck

Definition: Med könsidentitet och könsuttryck avses i lagen att någon inte definierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel (eller på annat) sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön än det som registrerats för hen vid födelsen. Begreppen omfattar dels en persons mentala eller självupplevda könsbild, dels hur någon uttrycker det som kan kallas personens sociala kön, till exempel genom kläder, kroppsspråk, smink eller frisy.

Undersök eventuella risker för diskriminering utifrån könsöverskridande identitet eller könsuttryck eller hinder mot likabehandling kopplade till könsöverskridande identitet eller könsuttryck. Reflektera utifrån såväl fysisk, social som pedagogisk miljö. Ni kan till exempel utgå ifrån följande frågeställningar:

Förskolan

- ✓ Hur kan barn i verksamheten bli illa behandlade på sätt som har samband med könsidentitet och könsuttryck? Av vem kan de bli illa behandlad? Tänk på både personal och barn. På vilka platser kan trakasserier förekomma?
- ✓ Tillåts barn formulera sina egna könsuttryck eller sin egen könsidentitet oavsett deras juridiska kön.
- ✓ Hur blir barn eller anhöriga vars könsidentitet eller könsuttryck bryter mot rådande normer och förväntningar bemötta av personal och av barn? Vilka hinder finns i verksamheten som försvårar för dessa individer? Har personalgruppen diskuterat hur den ska garantera ett likvärdigt bemötande oavsett barns eller anhörigas könsidentitet eller könsuttryck? Kan alla uttrycka sin könsidentitet?
- ✓ Finns det regler, rutiner eller arbetssätt i verksamheten som kan upplevas som missgynnande och orättvisa för barn och som har samband med könsidentitet eller könsuttryck? Ge några exempel.

Diskriminering på grund av: Religion eller annan trosuppfattning

Definition: Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar sådana övertygelser som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism och agnosticism.

Undersök eventuella risker för diskriminering utifrån religion eller annan trosuppfattning eller hinder mot likabehandling kopplade till religion eller annan trosuppfattning. Reflektera utifrån såväl fysisk, social som pedagogisk miljö. Ni kan till exempel utgå ifrån följande frågeställningar.

- ✓ Hur kan barn i verksamheten bli illa behandlade på sätt som har samband med religion avses religiösa åskådningar? Av vem kan de bli illa behandlad? Tänk på både personal och barn. På vilka platser kan trakasserier förekomma?
- ✓ Hur kan barn i verksamheten bli illa behandlade på sätt som har samband med religion eller trosuppfattning? Av vem kan de bli illa behandlade? Tänk på både personal och barn. Ge några exempel. Var i verksamhetens lokaler kan detta förekomma? Är barn med viss tro särskilt utsatta? Om ja: Ge exempel.
- ✓ Hur arbetar förskolan med planering av undervisning, av festligheter eller vid schemaläggning? Tar förskolan lika stor hänsyn till alla religioner och trosuppfattningar?

Förskolan

Diskriminering på grund av: Etnisk tillhörighet

Definition: Med etnisk tillhörighet menas en individs nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Etnisk tillhörighet handlar om hur du identifierar eller uppfattar dig själv. Det är alltså individen själv som definierar sin eller sina etniska tillhörigheter utifrån sin bakgrund och sin individuella historia.

Undersök eventuella risker för diskriminering utifrån etnisk tillhörighet eller hinder mot likabehandling kopplade till etnisk tillhörighet. Reflektera utifrån såväl fysisk, social som pedagogisk miljö. Ni kan till exempel utgå ifrån följande frågeställningar.

- ✓ Hur kan barn eller elever i verksamheten bli illa behandlade på sätt som har samband med etnisk tillhörighet? Av vem kan de bli illa behandlad? Tänk på både personal och barn. Kan olika grupper utsättas på olika sätt? Var i verksamheten kan detta förekomma? Ge några exempel.
- ✓ Förekommer det främlingsfientliga eller rasistiska företeelser och handlingssätt i verksamheten? Om ja: Var förekommer det? Är en viss etnisk grupp särskilt utsatt? Om ja: Ge några exempel. Finns det rutiner för hur personalen ska agera för att kunna bemöta ett främlingsfientligt eller rasistiskt beteende?
- ✓ Synliggörs olika etniska grupper och olika kulturer i undervisningen/ pedagogiken? Sker detta på ett likvärdigt sätt? Finns det risk för att etniska tillhörigheter rangordnas och att exempelvis det "etniskt svenska" framställs som norm? Om ja: Ange några exempel.

Diskriminering på grund av: Sexuell läggning

Definition: Lagen definierar sexuell läggning som homosexuell, heterosexuell eller bisexuell läggning. Förbudet mot diskriminering gäller alla dessa tre sexuella läggningar.

Diskrimineringslagens skydd omfattar situationer och förutsättningar som har ett nära samband med den sexuella läggningen, såsom att ha sexuellt umgänge eller att bo och leva med någon av samma kön eller av annat kön.

Undersök eventuella risker för diskriminering utifrån sexuell läggning eller hinder mot likabehandling kopplade till etnisk tillhörighet. Reflektera utifrån såväl fysisk, social som pedagogisk miljö. Ni kan till exempel utgå ifrån följande frågeställningar.

- ✓ Hur kan barn bli illa behandlade i verksamheten på ett sätt som har samband med sexuell läggning? Av vem kan de bli illa behandlad? Tänk på både personal och barn.
- ✓ Finns det öppet homo- eller bisexuella anhöriga i verksamheten? Om ja: Hur blir de bemötta av personalen och av barnen? Om nej: Kan det bero på en känsla av att den sexuella läggningen måste döljas?

Förskolan

- ✓ Hur behandlas sexuell läggning i undervisningen eller den pedagogiska verksamheten? Finns det en risk att heterosexualitet framställs som självklart (norm)?

Diskriminering på grund av: Ålder

Definition: Det är tillåtet med bestämmelser som tar hänsyn till ålder i fråga om förskola, skolbarnomsorg, utbildning i förskoleklass, det obligatoriska skolväsendet eller fristående skola. Det är även tillåtet med särbehandling på grund av ålder, om den har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

Undersök eventuella risker för diskriminering utifrån ålder eller hinder mot likabehandling kopplade till ålder. Reflektera utifrån såväl fysisk, social som pedagogisk miljö. Sakligt motiverade begränsningar utifrån ålder är tillåtet.

Ni kan till exempel utgå ifrån följande frågeställningar.

- ✓ Hur kan barn bli illa behandlade i verksamheten på ett sätt som har samband med ålder? Av vem kan de bli illa behandlad? Tänk på både personal och barn.
- ✓ Har ni i personalgruppen diskuterat hur ni ska garantera ett likvärdigt bemötande oavsett barns ålder?

Diskriminering på grund av: Funktionsnedsättning

Definition: Med funktionsnedsättning menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Undersök eventuella risker för diskriminering utifrån funktionsnedsättning eller hinder mot likabehandling kopplade till funktionsnedsättning. Reflektera utifrån såväl fysisk, social som pedagogisk miljö. Ni kan till exempel utgå ifrån följande frågeställningar.

- ✓ Hur kan barn bli illa behandlade i verksamheten på ett sätt som har samband med funktionsnedsättning? Av vem kan de bli illa behandlad? Tänk på både personal och barn.
- ✓ Var i verksamhetens lokaler kan detta förekomma? Är barn med en viss typ av funktionsnedsättning särskilt utsatta? Hur blir anhöriga med funktionsnedsättning bemötta? Ge några exempel. Tänk på att trakasserier även kan ske via exempelvis sms eller sociala medier.
- ✓ Hur tillgänglig är verksamheten för personer med olika funktionsnedsättningar (besökare, vårdnadshavare, barn, personal med flera)? Ge konkreta exempel på problem som kan uppstå i vardagen. Tänk på olika typer av funktionsnedsättningar, såsom nedsatt rörelseförmåga, hörsel- eller synnedsättning, adhd, dyslexi, ASD, diabetes,

Förskolan

allergier med mera. Beakta den pedagogiska och sociala tillgängligheten såväl som den fysiska.

Diskriminering på grund av: trakasserier och/eller sexuella trakasserier

Definition: Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med en eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om kommentarer, gester eller utfrysning. Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Undersök eventuella risker för diskriminering i form av sexuella trakasserier.

- ✓ På vilket sätt och i vilka sammanhang kan barn bli utsatta för trakasserier/sexuella trakasserier i verksamheten? Vem eller vilka utför trakasserierna? Tänk på både personal och barn. Var kan det förekomma?
- ✓ Är vissa grupper extra utsatta? Om ja: Ge exempel.
- ✓ Har personalen tillräcklig kunskap för att kunna förebygga och motverka trakasserier/sexuella trakasserier på ett bra sätt?

Repressalier

Den som har anmält diskriminering eller påtalat att en aktör bryter mot diskrimineringslagen har ett lagskydd mot att bli bestraffad, det vill säga utsatt för repressalier. Skyddet gäller även när någon medverkat i en utredning enligt diskrimineringslagen eller avvisat eller fogat sig i trakasserier eller sexuella trakasserier.

- ✓ På vilket sätt och i vilka sammanhang kan barn bli utsatta för repressalier i verksamheten?
- ✓ Är vissa grupper extra utsatta? Om ja: Ge exempel.
- ✓ Har personalen tillräcklig kunskap för att kunna förebygga och motverka repressalier på ett bra sätt?

Checklista för akuta situationer gällande kränkning/mobbning

ALLA ärenden ska dokumenteras

- Den personal som tar emot eller uppfattar en kränkning tar situationen på allvar och skriver ner händelsen på gällande blankett samt informerar berörd personal.
- Personalen samlar in information om ärendet. Försiktigt samtal med den som blivit utsatt, för att klargöra vad som hänt och vilka som är inblandade.
- Personalen har samtal med den/de barn som utsatt någon för kränkande behandling – en och en. Bra om två vuxna är närvarande vid allvarligare händelser.
- Personalen markerar tydligt allvaret med situationen och att kränkningen omedelbart måste upphöra. Vårdnadshavaren/vårdnadshavarna informeras. Alla samtal ska dokumenteras och datum ska anges. Alla i personalgruppen informeras om det inträffade så att alla håller ett extra öga på inblandade barn.
- Situationen kring de inblandade bevakas genom att personalen observerar berörda extra noga och har uppföljande avstämningssamtal med de inblandade för att försäkra sig om att kränkningar upphört. Även detta dokumenteras på gällande blankett.
- Vid allvarligare händelser kontaktas förskolechefen direkt. I annat fall skickas dokumenterade ärenden till förskolechefen, som i sin tur skickar vidare till förvaltningschefen. Förskolechefen följer upp aktuella ärenden på arbetsplatsträffar med personalen.
- Vårdnadshavare och förskola/fritidshem/skola arbetar tillsammans för att befria barn/elev från mobbarollen. Då någon mobbar/kränker ger det signaler om att även mobbaren mår dåligt och också behöver hjälp och stöd.
- Om ett barn/elev blir kränkt av en i personalen, ska barnet/eleven eller vårdnadshavarna vända sig till personal eller direkt till förskolechefen. Personalen tar i sin tur kontakt med förskolechef.
- Polisanmälan görs vid grövre fall av mobbning, trakasserier eller våld.